

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

14. maj 2018
18/03616-11
tda-dep

Forordning om iværksættelse af beskyttelsesklausuler i handelsaftaler mellem Den Europæiske Union og visse tredjelande, KOM (2018) 206

Nyt notat

1. Resumé

Forslaget har til formål at strømline reglerne om indarbejdelse i EU-lovgivningen af beskyttelsesklausuler i de handelsaftaler, der bliver indgået mellem EU og tredjelande. Der bliver typisk skrevet beskyttelsesklausuler ind i handelsaftaler for at imødegå utilsigtede skadevirkninger for erhvervslivet af den aftalte liberalisering.

Forslaget skaber en generel ramme for de tekniske og proceduremæssige elementer i beskyttelsesklausuler i handelsaftaler. Det vedrører bl.a., hvordan der skal gennemføres undersøgelser af vareimport, samt hvilke procedurer, der skal følges, hvis en undersøgelse viser behov for at igangsætte beskyttelsesforanstaltninger, som fx kan være en suspension af aftalte toldliberaliseringer. Forslaget giver Kommissionen mulighed for at igangsætte undersøgelser og iværksætte foranstaltninger under kontrol fra Rådet og Europa-Parlamentet. Forslaget vedrører i første omgang handelsaftalerne, som EU har indgået med Singapore, Vietnam og Japan, men det er hensigten, at fremtidige handelsaftalers beskyttelsesklausuler også omfattes af forordningen.

Forslaget forventes ikke at have væsentlige lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser.

Regeringen er positiv over for hensigten med forslaget om at strømline reglerne og opstille en generel ramme for anvendelsen af beskyttelsesklausuler i handelsaftaler. Regeringen vil arbejde for, at procedurerne vedr. beskyttelsesklausuler foregår på en gennemsigtig måde, og at iværksættelsen af en evt. beskyttelsesklausul beror på et grundigt, sagligt og pålideligt materiale.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen har ved KOM (2018) 206 af 18. april 2018 fremsendt forslag til forordning om iværksættelse af beskyttelsesklausuler og andre mekanismer for midlertidig tilbagetrækning af præferencer i visse aftaler mellem Den Europæiske Union og visse tredjelande. Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 19. april 2018.

De fleste EU-handelsaftaler indeholder en bilateral beskyttelsesklausul, som giver mulighed for at suspendere aftalens toldliberaliseringer. En suspension kan blive aktuel, hvis der som følge af en aftales handelsliberalisering indføres varer i sådanne mængder, at det forårsager alvorlig skade for indenlandske producenter af tilsvarende varer.

For at disse beskyttelsesforanstaltninger kan anvendes, skal de indarbejdes i EU-retten. Det har hidtil været praksis, at Kommissionen har fremsat separate forordningsforslag om en gennemførelse af foranstaltningerne for de enkelte handelsaftaler. Kommissionen ønsker at strømline denne proces og har derfor præsenteret dette forslag, som er en generel forordning om beskyttelsesklausuler mv., der kan benyttes i forbindelse med alle kommende handelsaftaler.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 207, stk. 2, som omhandler den fælles handelspolitik, og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Formålet med forslaget er at skabe en generel ramme for de tekniske og proceduremæssige elementer i beskyttelsesklausuler i handelsaftaler. Det vedrører bl.a., hvordan der skal gennemføres undersøgelser, hvilke procedurer der skal følges for at igangsætte foranstaltninger mv.

Vedlagt forslaget er et bilag med de konkrete beskyttelsesklausuler fra de handelsaftaler, som er omfattet af forordningens bestemmelser. I første omgang er beskyttelsesklausulerne fra handelsaftalerne med hhv. Singapore, Vietnam og Japan skrevet ind i bilaget.

Nedenfor gennemgås de centrale elementer i forslaget.

Principper for beskyttelsesforanstaltninger

Forslaget opstiller tre kriterier for at en beskyttelsesforanstaltning kan indføres. Der kan indføres foranstaltninger, hvis en vare med oprindelse i et af de pågældende lande importeres til EU

- i *forhøjede mængder*, som
- forårsager eller risikerer at forårsage *alvorlig skade for en EU-erhvervsgren*, og
- stigningen i importen *skyldes de forpligtelser, der følger af den pågældende handelsaftale*.

En beskyttelsesforanstaltning kan enten tage form af en suspension af yderligere nedsættelse af toldsatsen eller en forhøjelse af toldsatsen for den pågældende vare.

Overvågning og undersøgelse

Kommissionen overvåger udviklingen i importstatistikker for eventuelle følsomme varer, og Kommissionen kan udvide sin overvågning på baggrund af en behørigt begrundet anmodning fra en EU-erhvervsgren. Kommissionen forelægger årligt Rådet og Parlamentet en overvågningsberetning.

Kommissionen kan indlede en undersøgelse af udviklingen i importen af varer på eget initiativ eller på anmodning fra en medlemsstat eller en EU-erhvervsgren. Undersøgelsen indledes, hvis der forelægger tilstrækkelige umiddelbare beviser for, at en EU-erhvervsgren kan lide alvorlig skade. I undersøgelsen vurderer Kommissionen alle relevante objektive og kvantificerbare faktorer, der påvirker EU-erhvervsgrenens situation, bl.a. hastigheden og størrelsen af stigningen i importen, importens andel af det indenlandske marked mv. Undersøgelsen skal så vidt muligt afsluttes i løbet af et halvt år.

Interesserede parter kan forelægge Kommissionen oplysninger, hvis der skal tages hensyn hertil i forbindelse med undersøgelsen. Kommissionen skal desuden høre interesserede parter som en del af undersøgelsen og give medlemsstaterne, Europa-Parlamentet og interesserede parter adgang til ikke-fortrolige oplysninger gennem en online-portal.

Beskyttelsesforanstaltninger

Kommissionen kan vedtage *midlertidige beskyttelsesforanstaltninger* inden afslutningen af en undersøgelse, hvis en forsinkelse af foranstaltningerne vil kunne medføre en skade for en EU-erhvervsgren, som vil være vanskelig at udbedre efterfølgende. En midlertidig beskyttelsesforanstaltning anvendes ikke i mere end 200 kalenderdage.

Kommissionen kan vedtage *endelige beskyttelsesforanstaltninger*, hvis undersøgelsen konkluderer, at betingelserne for foranstaltningerne er tilstede, jf. de tre ovenstående kriterier herfor om i) import i forhøjede mængder, ii) alvorlig skade for en EU-erhvervsgren, iii) skyldes forpligtelser i en handelsaftale. En beskyttelsesforanstaltning må i udgangspunktet ikke vare

længere end to år, men det er muligt at forlænge perioden. I alt må den samlede anvendelsesperiode for beskyttelsesforanstaltninger – inkl. midlertidige foranstaltninger og forlængelser – ikke overstige fire år.

Kommissionen forelægger hvert år Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om tendenser i handelen med de pågældende lande, igangsatte undersøgelser, anvendelsen af beskyttelsesforanstaltninger mv.

Andre mekanismer til tilbagetrækning af præferencer

En handelsaftale kan indeholde andre bestemmelser end dem om beskyttelsesklausuler, som muliggør midlertidig tilbagetrækning af præferencer for visse varer. Hvis en aftale indeholder sådanne bestemmelser, gør forslaget det muligt for Kommissionen at gennemføre de relevante foranstaltninger, der er fastsat i handelsaftalen.

Delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter.

Kommissionen tillægges med forslaget beføjelser til at vedtage delegerede retsakter for at ændre bilaget til forordningen med henblik på at:

- tilføje en handelsaftale til bilaget,
- supplere bilaget med særlige regler indeholdt i en aftale
- tilføje varer, der betegnes som "følsomme" i en aftale, til bilaget.

Rådet eller Europa-Parlamentet kan tilbagekalde delegeringen eller gøre indsigelse mod den delegerede retsakt.

De ovenfor beskrevne foranstaltninger kan vedtages af Kommissionen som gennemførelsesretsakter. Midlertidige beskyttelsesforanstaltninger kan vedtages efter rådgivningsprocedure. Endelige beskyttelsesforanstaltninger og andre mekanismer vedtages efter undersøgelsesprocedure.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF art 294) medlovgiver. Sagen behandles i udvalget for International Handel (INTA). Der foreligger endnu ingen udtalelse om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Forslaget hører ind under Unionens enekompetence, jf. artikel 3, stk. 1, litra e) og artikel 207 i TEUF om den fælles handelspolitik. En vurdering af nærhedsprincippet er derfor ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ingen. Ikke relevant da der er tale om mekanismer til gennemførelse i EU's handelsaftaler med tredjelande.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forordningen vil ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, da der er tale om mekanismer til gennemførelse i EU's handelsaftaler med tredjelande.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have væsentlige statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget vurderes ikke at have konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Forslaget har været i høring i specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål. Der er modtaget svar fra **Dansk Industri**, som fuldt ud kan støtte forslaget, idet det vil give administrative lettelser for Kommissionen i tilfælde af, at det er nødvendigt at iværksætte beskyttelsesklausuler. **Dansk Industri** har herudover ikke yderligere bemærkninger til forslaget.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positiv over for hensigten med forslaget om at strømline reglerne om indarbejdelse i EU-lovgivningen af beskyttelsesklausuler i de handelsaftaler der bliver indgået mellem EU og tredjelande, så der ikke er behov for at EU-institutionerne fremover skal forhandle en ny forordning om gennemførelsen af de konkrete beskyttelsesklausuler, hver gang der indgås handelsaftaler mellem EU og tredjelande.

Regeringen vil arbejde for, at indførelsen af beskyttelsesklausuler i handelsaftaler foregår på en gennemsigtig måde, og at iværksættelsen af en evt. beskyttelsesklausul beror på et grundigt, sagligt og pålideligt materiale.

Regeringen kan støtte, at Kommissionen får delegeret visse beføjelser til at tilføje nye handelsaftaler til forordningens bilag med de omfattede aftaler.

Regeringen lægger i den forbindelse vægt på, at de delegerede beføjelser er begrænset til indhold i handelsaftaler, der allerede er godkendt af Europa-Parlamentet og Rådet.

Regeringen finder det vigtigt, at forslaget anvender det eksisterende overvågningsystem, der allerede i dag bl.a. anvendes til indsamling af importstatistik.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.